

VALTUUSTOALOITE:

LAPINLAHDELLA 3 KM SUOJAETÄISYYS TUULIVOIMALAN JA ASUTUKSEN VÄLILLE

Lapinlahdella on vireillä useita laajoja tuulivoimahankkeita – **Savola, Iso-Petäjämäki ja Tielampi** – joiden yhteisvaikutukset ulottuvat laajasti kuntalaisten elinympäristöön, terveyteen, maisemaan ja luonnon monimuotoisuuteen. Suunnitteilla olevat voimalat ovat jopa **250–270 metriä korkeita**, ja lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat **alle 1–2 km** päässä voimaloista. [\[pelastetaa...nluonto.fi\]](#), [\[julkaisut...euvosto.fi\]](#), [\[suomenuusiutuvat.fi\]](#)

Savolan tuulivoimaosayleiskaava

Savolan alue sijaitsee noin 14 km Lapinlahden kuntakeskuksesta kaakkoon. Alueelle suunnitellaan viittä tuulivoimalaa metsä- ja suoalueille, lähelle Natura 2000 -kohteita kuten Kuikkasuo. Alueen läheisyydessä on alle 2 km etäisyydellä vakituista ja loma-asutusta, ja maisemavaikutukset ulottuvat Väisälänmäen kansallismaisemaan. [\[www.lapinlahti.fi\]](#)

Kuntalaisaloite ”Savolan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan valmistelun keskeyttäminen ja 3 km suojaetäisyyden määrittäminen tuulivoimalan ja asuinrakennuksen välille Lapinlahdella” on lähetetty kuntaan 20.3.2023 ja sen **allekirjoitti 506**, joista kuntalaisia 442 ja muualta 64, joista on huomioitava, että joukossa on kunnan jäseniä. <https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/30635>

Iso-Petäjämäen tuulivoimaosayleiskaava

Iso-Petäjämäki sijaitsee noin 8 km Lapinlahden keskustasta koilliseen ja sinne suunnitellaan kymmenen 270 metriä korkeita tuulivoimaloita. Alue on mäkistä ja lähimmät asuinrakennukset ovat **alle 2 km** päässä suunnitelluista voimaloista. Melu- ja välkeselvitykset osoittavat, että vaikutukset voivat olla merkittäviä. Alueella on myös **Hukkasuo Natura 2000 -kohde** ja Iso-Petäjämäen alueella on aktiivista virkistyskäyttöä. [\[www.lapinlahti.fi\]](#)

Kuntalaisaloite ”Iso-Petäjämäen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan suunnittelun keskeyttäminen ja 3 km suojaetäisyyden asettaminen tuulivoimalan ja asuinrakennuksen välille Lapinlahdella” on lähetetty kuntaan 8.2.2023 ja sen **allekirjoitti 756 henkilöä**, joista kuntalaisia 504 ja muualta 252, joista on huomioitava, että joukossa on kunnan jäsen. <https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/30326>

Tielammen tuulivoimahanke

Tielammen alueelle suunnitellaan **enintään 10 tuulivoimalaa**, joiden korkeus on **250 metriä**. Alue sijoittuu Lapinlahden ja Iisalmen rajalle, ja lähimmät asuinrakennukset ovat **alle 1 km** päässä voimaloista. Ely-keskus on arvioinut hankkeen **melu- ja välkevaikutukset merkittäviksi**, erityisesti yhdessä Iso-Petäjämäen kanssa. Alueella oli hevostila, joka joutui lopettamaan tuulivoimakaavoitushankkeen vuoksi. Alue on aktiivisessa virkistyskäytössä. [\[www.lapinlahti.fi\]](#), [\[yle.fi\]](#) [\[kuntalaisaloite.fi\]](#) [\[yle.fi\]](#)

Iisalmen kaupunki on edellyttänyt, että voimalat sijoitetaan **vähintään 2 km** päähän asutuksesta: *”Iisalmen kaupunki perustelee kantaansa 2 km:n etäisyysvaatimuksesta seuraavasti:*

Tielammen tuulivoima-alue ei ole Pohjois-Savon maakuntakaavaohjauksen mukainen, ja alueelle on osoitettu yhteensä kymmenen tuulivoimalaa. Lausunnolla olevassa alueidenkäyttölain luonnoksessa on edellytetty, että jos tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava ei sijoitu maakuntakaavan mukaiselle tuulivoima-alueelle, tuulivoimaloiden etäisyysvaatimus asuinrakennuksiin tulee olla kahdeksan kertaa tuulivoimaloiden korkeus. Tielammen tuulivoimaloiden korkeus on kaavakartalla osoitettu maksimissaan 250 m. Jotta valmistelussa olevan uuden alueidenkäyttölain määräykset toteutuisivat, tulisi voimaloiden sijaita vähintään 2 km päässä asuinrakennuksista. Lisäksi meluselvityksistä käy selville Tielammen ja Iso-Petäjämäen yhteisvaikutusten osalta, että Iisalmen puolella olevien asuinrakennusten kohdalla meluarvot ovat lähellä 40 dB(A) rajaa.”

Lapinlahdella ei ole toistaiseksi määritelty suojaetäisyyttä, vaikka kuntalaisaloitteissa ja YVA-menettelyissä on esitetty **3 km etäisyyttä** perustelluksi ratkaisuksi. [\[julkaisu.iisalmi.fi\]](https://julkaisu.iisalmi.fi)

Kuntalaisaloite ”Tielammen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan valmistelun keskeyttäminen ja 3 km suojaetäisyyden määrittäminen tuulivoimaloiden ja asuinrakennusten sekä vapaa-ajanasuntojen välille Lapinlahdella” on lähetetty kuntaan 15.5.2023 ja sen **allekirjoitti 333 henkilöä**, joista kuntalaisia 266 ja muualta 64, joista on huomioitava, että joukossa on kunnan jäseniä.
<https://kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/31737>

Kuntalaisilla on oikeus terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään elinympäristöön. Tämä oikeus perustuu useisiin lakeihin ja kansainvälisiin sopimuksiin, joita päättäjien ja virkamiesten tulee noudattaa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyissä (YVA) on tuotu esiin huolia muun muassa:

- **melu- ja välkevaikutuksista**, jotka voivat ylittää ohjearvot yhteisvaikutuksina muiden hankkeiden kanssa [\[julkaisu.iisalmi.fi\]](https://julkaisu.iisalmi.fi)
- **linnuston suojelusta**, josta ei ole tehty riittäviä lisäselvityksiä, vaikka ELY-keskus on niitä edellyttänyt [\[www.sll.fi\]](https://www.sll.fi)
- **maisemavaikutuksista**, jotka ulottuvat laajalle alueelle ja vaikuttavat kansallismaisemiin [\[www.kuntal...saloite.fi\]](https://www.kuntal...saloite.fi)
- **kiinteistöjen arvon alenemisesta**, joka voi olla jopa 30–40 % alle 3 km etäisyydellä voimaloista [\[www.kuntal...saloite.fi\]](https://www.kuntal...saloite.fi)
-

Lakiperusteet ja vastuu

Mm. näitä lakeja päättäjien tulee noudattaa:

- **Perustuslaki (731/1999)**: §15 omaisuudensuoja, §20 vastuu ympäristöstä [\[finlex.fi\]](https://finlex.fi)
- **Terveydensuojelulaki (763/1994)** ja **Asumisterveysasetus (545/2015)**: korostavat erityisesti lasten suojaa ja altistumisen ehkäisyä [\[stm.fi\]](https://stm.fi)
- **YK:n lapsen oikeuksien sopimus**: lapsen etu, oikeus terveyteen ja turvallisuuteen [\[www.unicef.fi\]](https://www.unicef.fi)
- **Hallintolaki (434/2003)**: §6 puolueettomuus, §31 selvittämisvelvollisuus [\[finlex.fi\]](https://finlex.fi)
- **Kuntalaki (410/2015)**: §90 päätöksenteon laillisuus ja vastuullisuus

- **Jätelaki (646/2011), Luonnonsuojelulaki (9/2023), Naapuruussuhdelaki (13/1920), Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999), Ympäristönsuojelulaki (527/2014), Vesilaki (587/2011), Alueidenkäyttölaki (voimaan 2025)** [\[finlex.fi\]](#) [\[finlex.fi\]](#) [\[practicegu...ambers.com\]](#)
- **EU-lainsäädäntö:** mm. teollisuuspäästödirektiivi (IED), Natura 2000 -sääntely

Virkamiehillä ja päättäjillä on henkilökohtainen vastuu. He voivat joutua **taloudelliseen vastuuseen** laittomista ja asukkaille haitallisista seurauksista. Tämä on vahvistettu mm. **Korkeimman oikeuden päätöksessä KKO 2023:17**, jossa kunnanhallituksen jäseniä tuomittiin virka-aseman väärinkäytöstä ja virkavelvollisuuden rikkomisesta. [\[finlex.fi\]](#)

Esitys

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Lapinlahden kunta ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin kaavoituksessa ja muussa päätöksenteossa sen varmistamiseksi, että tuulivoimaloiden ja asutuksen välinen suojaetäisyys on vähintään kolme (3) kilometriä. Esitämme, että tämä valtuustoaloite otetaan osaksi meneillään olevaa Lapinlahden kunnan strategiatyötä.

Tämä 3 km suojaetäisyys teollisen kokoluokan tuulivoimalan ja asutuksen välillä turvaa:

- **Asukkaiden asumisterveyden ja kotirauhan**
- **Maisemalliset ja kulttuuriset arvot**
- **Luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön mahdollisuudet**
- **Kuntalaisten oikeuden vaikuttaa elinympäristöään koskeviin päätöksiin**

Lapinlahdella, 7.10.2025

Allekirjoittajat:

Kaisa Paldanius, kunnanvaltuutettu, kunnanhallituksen ja kaavatoimikunnan jäsen, Meidän Lapinlahti

Kimmo Lisitsin, kunnanvaltuutettu, ympäristölautakunnan varapuheenjohtaja, Meidän Lapinlahti

Katja Partanen, varavaltuutettu, Meidän Lapinlahti

Mervi Eskelinen, varavaltuutettu, Meidän Lapinlahti

Jarno Koski, kunnanvaltuutettu, kunnanhallituksen jäsen, Vasemmistoliitto

Ari Turunen, kunnanvaltuutettu, Vasemmistoliitto